

Чайкун Е. С.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

АНАЛІЗ (СПЕЦИФІКА) ІНФОРМАЦІЙНОГО НАПОВНЕННЯ ГАЗЕТИ «33-Й КАНАЛ» ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Сучасні українські газети набувають особливого значення в аспекті розкриття мовних механізмів формування образу українського суспільства в міжнародному інформаційному просторі. Газета «33-й канал» стала об'єктом дослідження, оскільки своєю популярністю викликає підвищений інтерес до себе.

Наукова новизна роботи полягає у вивченні специфіки наповнення газети «33-й канал», що висвітлювала різні події війни, застосуванні тематичної класифікації під час аналізу матеріалів через їх кількісний аналіз.

У статті проаналізовано й досліджено тематичну структуру статей восьми тижневих випусків періодичного видання «33-й канал» (з 24 лютого 2022 року до 24 травня 2022 року). За допомогою кількісного аналізу було здійснено тематичну класифікацію статей. Також було з'ясовано сутність поняття «газетний заголовок». Розглянуто використання у заголовках статей газети «33-й канал» лексично-стилістичних засобів, що може служити відображенням соціальної реальності опублікованого матеріалу, встановити закономірність відтворення дійсності під час війни у регіональній пресі на прикладі цієї газети.

У дослідженні використано метод контент-аналізу, а також аналіз стилістичних особливостей заголовків, який необхідний під час опису заголовків. Дослідження проводилося з друкованим варіантом газети.

Результати дослідження показали, що журналістські публікації відображають об'єктивну дійсність регіону Вінниччини. У заголовках газети було виявлено наявність емоційно забарвленої лексики, застосування історизмів. Виявлено, що специфіка газетно-публіцистичного стилю газети – особлива експресивність.

Моніторинг газетних публікацій проводився з метою аналізу інформаційного забезпечення мешканців регіону. На основі отриманих результатів відображено дані у відсотковому обсязі публікацій на різні теми в регіональній пресі під час війни.

Ключові слова: газета «33-й канал», заголовок, лексико-стилістичні особливості, контент-аналіз, експресивність.

Постановка проблеми. Будь-які кризові ситуації та відповідні їм комунікації не виникають спонтанно, а є причиною певних онтологічних процесів, що відбуваються у суспільстві. Що стосується комунікаційних проблем у медіапросторі, вони мають глобальний характер та викликають певні зміни комунікативних відносин у світі. Це можна було спостерігати в період пандемічної кризи, ті самі процеси бачимо і під час російсько-української війни.

Під час створення власного інформаційного поля, зокрема в період воєнної кризи, виникає проблема, певний «тиск» змісту інформаційного простору на свідомість особистості.

Війна стала головною темою, про яку нам повідомляє преса. Криза призвела до смерті людей, знищення власності. Таким чином, новини є важливими і базовими для вивчення того, як преса повідомляла про повномасштабний напад країни-агресорки.

Із самого початку кризи українська преса є відображенням і надійним джерелом інформації про війну. Журналісти використовують мовні інструменти, за допомогою яких поширюють та передають інформацію. Вони мають власний спосіб або стиль використання мови, що може сприяти висвітленню війни задля перемоги і наці-

онального розвитку. Тим самим журналісти допомагають людям формувати свої думки і ставлення до певних подій.

Преса залишається незмінною в тому, що пропонує через журналістів розглядати кризові ситуації для читачів, використовуючи заголовки для пропаганди, настрою та емоцій, розуміння атмосфери. ЗМІ мають вирішальне значення для сприяння ескалації кризи або її пом'якшення.

У рамках цього дослідження ми ставимо завдання проаналізувати лексико-стилістичні особливості, які зустрічаються у заголовках газети «33-й канал», з метою виявлення основних експресивних засобів, тобто засобів впливу на читача. Сучасні лінгвістичні дослідження свідчать про те, що особливості заголовків, їх види, функції та вживання у засобах масової інформації все частіше стають предметом досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних мовознавців. Проблема вивчення заголовків залишається актуальною для сьогодення, оскільки вони зазнають постійних трансформаційних змін, є відображенням цих змін як у газетно-публіцистичному стилі, так і в ролі преси в інформаційному соціумі.

Проблемою дослідження є висвітлення новин під час війни, адже тираж газети «33-й канал» великий з широкою читачською аудиторією.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що будучи одним із найбільш дієвих засобів управління, джерелом ідей та уявлень, газетна періодика мобілізує усі мовні ресурси для впливу на свідомість і почуття людей.

Аналіз науково-джерельної бази досліджень дозволив виявити деякі суперечності між наявністю інтенсивних досліджень національних, відомих та впливових газет («Українська правда», «Дзеркало тижня», «Економічна правда», «Голос України» та інші) та менш досліджуваними регіональними виданнями, які хоч і не такі відомі, проте мають також свою аудиторію та важливість на місцевому рівні. Необхідність часткового подолання суперечностей та об'єктивна потреба суспільства в наукових і практичних розробках регіональних медіа зумовили вибір теми дослідження, що вивчає специфіку інформаційного наповнення української регіональної газети «33-й канал».

Вивчення мовних прийомів, які використовуються під час створення заголовка, у зв'язку з війною є особливо актуальним, адже сьогодні ми спостерігаємо історичні зміни: українська мова розвиватиметься в нових умовах, лексично-синтаксичні моделі потрібно досліджувати задля розвитку газетно-публіцистичного стилю.

Аналіз газетних видань традиційно є предметом лінгвістичних досліджень. Аспектами його вивчення займаються різні науки: філологія, журналістика, соціологія, стилістика та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз газет – важливий напрям досліджень. Проблема вивчення газетних публікацій висвітлювалася у наукових працях вітчизняних вчених і знайшла відображення в різних аспектах: дослідження структури, синтаксичної природи, семантики, стилю тощо. Науковці вивчали елементи, що входять до заголовного комплексу, можливості їх зв'язку з текстом. Також багато уваги було приділено дослідженню лексико-семантичних особливостей газетних заголовків. Так, вивчалися структурно-синтаксичні, функціонально-стилістичні, лексико-семантичні особливості заголовка газетних текстів (Коваленко А. М. [8], Коваленко Б. О. [9], Майборода Л. І. [10], Шаповалова Г. В. [15]), Шевченко В. Е. [16]; функції газетного заголовка (Зайцева В. В. [3]). Значний інтерес до газетних заголовків виявили й такі українські дослідники, як Іванов В. Ф. [6], Здоровага В. Й. [4], Кійко Ю. С. [7], Різун В. В. [12], Тимошик М. С. [14].

Аналіз газет часто проводиться за допомогою методу контент-аналізу. Серед зарубіжних учених цю тему досліджували К. Кріпендорф [20], А. Гіббс [19]; Р. Віммер, Дж. Домінік [26].

Незважаючи на це, проблема дослідження регіональних газет у вітчизняному освітньому просторі залишається маловивченою, тому вона є актуальною та цікавою для науковців.

Мета дослідження – визначити специфіку інформаційного наповнення газети «33-й канал», щоб на її прикладі охарактеризувати, як українські медіа висвітлюють новини під час війни.

Відповідно до сформульованої мети дослідження визначено такі завдання:

1. Розробити coding-sheet для контент-аналізу статей газети «33-й канал» задля виявлення їх тематичного спрямування у структурі цієї газети.
2. Розглянути й охарактеризувати мовно-стилістичні особливості заголовків, які використовує газета «33-й канал».
3. Виявити засоби виразності, які використовують журналісти друкованого видання «33-й канал» для привернення уваги читачів.

Виклад основного матеріалу. У час глобально-трансформаційних змін інформація стала визначальним фактором цивілізаційного розвитку. Газети відіграють важливу роль у процесах інтеграції України, вони є відзеркаленням суспільних подій і проблем, сприяють міжкультурній взаємодії.

Об'єктом дослідження є газетне видання «33-й канал», його тематична структура і семантичне значення заголовків восьми його випусків.

Предмет дослідження: об'єктивні характеристики змісту газети за період з 24 лютого до 24 квітня 2022 року.

Гіпотезою дослідження є твердження, що газета «33-й канал» висвітлює життя регіону (м. Вінниця та Вінницька обл.) у всіх його деталях та аспектах і тому є популярною серед більшості місцевих газет. Газета «33-й канал» використовує широкий спектр мовних засобів у заголовках, має інформативні заголовки і тому є популярною серед більшості місцевих газет.

RQ: Які теми домінують у контенті регіонального медіа «33-й канал» під час війни?

Методи дослідження. Для досягнення мети та розв'язання завдань дослідження було використано комплекс загальнонаукових і лінгвістичних методів, що обумовлювали взаємодію використання один одного. У комплексі було застосовано такі загальнонаукові методи: аналіз лінгвістичних, соціологічних наукових джерел, газетної періодики для з'ясування розробленості проблеми, визначення основних категорій дослідження та напрямів наукового пошуку. Також задля вивчення мовних одиниць у заголовках було застосовано описовий метод, метод контент-аналізу був використаний для аналізу специфіки тематичного наповнення газети. Завдяки йому можливо здійснити кількісний підрахунок вибору тем, головних героїв статей, зображень.

Як у пресі, так і на телебаченні ефективним прийомом донесення до аудиторії певної інформації та посилення її ефективності є використання мовностилістичних прийомів.

В. Ф. Іванов один з найвідоміших науковців, які вивчали метод контент-аналізу в Україні. Він транслює таке визначення контент-аналізу: (КА) – це якісно-кількісний метод вивчення документів, який характеризується об'єктивністю висновків і строгістю процедури та полягає в обробленні тексту з подальшою інтерпретацією результатів.

Процедура контент-аналізу під час вивчення новинних повідомлень складалася з таких етапів: визначення сукупності досліджуваних публікацій (320), далі за допомогою набору заданих категорій, виділення одиниць підрахунку відбувалася процедура підрахунку; інтерпретація отриманих результатів відповідно до мети та завдань дослідження. Моніторинг газетних новин видання «33-й канал» проводився з метою аналізу методів інформаційного забезпечення мешканців. На основі отрима-

них даних визначено відсотковий обсяг тематики публікацій у регіональній пресі воєнного часу.

Відстежено 320 публікацій за такими категоріями аналізу матеріалів:

1. Номери смуг, на яких розміщено матеріали.
2. Тематична спрямованість матеріалів.
3. Аспекти теми.
4. Площа матеріалу (вимірюється у квадратних сантиметрах).
5. Жанр матеріалу.
6. Форма публікації.
7. Характер публікації.
8. Локальність.
9. Герої публікацій.

Дані показали, що випуски газети «33-й канал» зосередили увагу на висвітленні діяльності правоохоронних органів – 13%, релігійних аспектів життя – 15%. Чверть публікацій присвячено темі увічнення пам'яті захисників – 11%, війні (армія, військова підготовка) – 9%, допомозі внутрішнім переселенцям – 4%, оперативним подіям на фронтах – 4%, благодійності, волонтерській роботі – 9%. Значну увагу приділено діяльності партій – 9%, матеріалам, при цьому їх діяльність висвітлюється в описовому ключі, глибокий аналіз не проводиться, офіційні укази і розпорядження не публікуються. У той самий час газета практично не аналізує фінансове життя міста, його промисловість і економіку. Мало також матеріалів щодо соціального забезпечення. Усього 2% матеріалу було опубліковано на тему сім'ї, так само – на тему освіти та просвіти.

Найбільшу кількість матеріалів у газеті представлено в інформаційному аспекті (20%). Таким чином, можна зробити висновок, що основним завданням редакція вважає інформування читачів про різні події регіону. З моральної точки зору наведено 18% опублікованих матеріалів. Газета дбає про суспільну мораль. Також виражений національно-етнічний аспект (18%), який допомагає зберігати українцям свою національну та етнічну приналежність. Кримінальний аспект (12%) загалом висвітлює порушення Кримінального кодексу під час війни: мародерство, нелегальний виїзд за кордон, підробку документів.

Переважна кількість матеріалів газети (42%) створюється у вигляді заміток. (Площа більшості матеріалів менше 100 см².) Така форма подачі інформації використовується як для полегшення її сприйняття з боку читачів, так і для збільшення числа матеріалів і підвищення інформативності газети.

15% матеріалів представлено у вигляді статей. Газета використовує такий рідкісний нині

вид жанру, як листи читачів (11%). Як правило, такі листи присвячені пам'яті загиблих у регіоні, а також оскарженню діяльності місцевої влади. Проведений аналіз показав, що газета майже не використовує у своїй діяльності такі жанрові види, як звіт, репортаж.

Майже 100% (94%) матеріалів газети з метою наочності забезпечені фотографіями чи малюнками.

Аналіз даних показав, що найбільшу кількість матеріалів (30%) подано у фактографічному аспекті, що є позитивним фактором у діяльності газети і свідчить про об'єктивність та неупередженість роботи журналістів. 23% матеріалів написано з позитивним баченням, більшість – у критичному та проблемному аспектах (38%). Це пов'язано з напруженою ситуацією у країні у зв'язку з війною. За даними контент-аналізу видання було виявлено, що переважна більшість матеріалів (74%) описує події, які відбуваються в регіоні.

Щодо використання мовних засобів для експресивізації матеріалів, то ми обрали аналіз заголовків, адже їх важливість підкреслював В. Різун: «Заголовки – це спеціальні засоби, які являють собою опорні точки, що показують найбільш важливу текстову інформацію. Саме ці елементи тексту служать опорою для читача в розумінні змісту».

А. Бандура вказує, що засоби масової інформації використовують заголовки, щоб оптимізувати актуальність своїх історій для читачів, які віддають перевагу креативним заголовкам [18].

Заголовок має семантичну специфіку, оскільки поєднує конкретні та загальні значення, пов'язані з реальними подіями у світі. Він допомагає читачеві швидко зорієнтуватися в матеріалі.

На думку професора В. Ф. Іванова, «Гарний газетний заголовок має впливати на читача, і тому в його основі завжди лежать відповідність змістові, ясність, точність, яскравість, виразність» [6].

Аналіз експресивних мовних прийомів у газеті «33-й канал» дає підстави стверджувати, що матеріали насичені стилістично маркованими засобами впливу на аудиторію. Для досліджуваних заголовків характерна наявність таких експресивних засобів, як метафора, її різновид – персоніфікація, риторичні звертання та запитання, іншомовні слова, зміна фонем російської мови.

Ст. 1 «**Обличчя, руки і ноги війни здобувають перемогу!**» (український народ) [1]. Цей прийом дає можливість читачам краще зрозуміти, що військові – живі люди, він наближає нас до горя, яке спричинила війна. Таке несподіване порівняння змушує переглянути знайомий досвід. Викорис-

тання цієї метафори спонукає нас бути небайдужими, пробуджує почуття болю.

«**Вони рятують тебе, цивілізований світе! Тебе, український народо, від варварів, одержимих садизмом**» [1]. Цивілізований світ – держави, які допомагають українцям, варвари – росіяни.

Ст. 6 «**Крізь сльози вимолює спокійне сьогодні для своїх батьків, з якими її розлучила московитська навала... живого свідка пекла, спричиненого путінською ордою?**» [1]. Монгольська навала на Русь відбувалася у 1237–1241 роках. Історичне значення слова «орда» – це об'єднання кількох кочових племен під владою одного хана у тюркських і монгольських народів. У переносному значенні це поняття означає «безладний, неорганізований натовп». Також це назва татарсько-турецького війська. «**За що ж ми різались з ордами?!**» [1] (Тарас Шевченко, I, 1963, ст. 223). Саме виходячи з останнього значення історичної боротьби українців проти ворожої орди, і використана ця метафора: путінська орда.

«**Подружжя Світлана і Сергій разом із Бадді захищають Україну в ЗСУ. Вони вже стали гарним талісманом «33-го» і гордістю Вінниччини та України**» [1]. Талісман – предмет, що, за народними уявленнями, має чудодійну силу і приносить його власникові щастя, удачу, оберігає від небезпеки. Захисники порівнюються з талісманом.

Ст. 2 «**Нацизм. Геноцид. Російський рейх, його фюрер днями поставили крапку в доктрині. Яку?**» [1]. Третій Рейх, також Третій Райх (нім. *Drittes Reich* – Третя імперія) – пропагандистська назва Німеччини у 1933–1945 роках за часів керівництва Націонал-соціалістичної робітничої партії Німеччини на чолі з Адольфом Гітлером. **Фюрер** (нім. *Führer* – провідник) – слово, що має однозначний переклад з німецької мови й означає «вождь». **Нацизм** (нім. *Nationalsozialismus* – національний соціалізм – ідеологія національної зверхності на основі біологічного расизму) був ідеологією Націонал-соціалістичної партії німецьких робітників у 1930–1940-х роках. **Геноцид** також є нагадуванням читачам про продовження українського геноциду від часів Сталіна.

Ст. 4 «**Вони наші біль і гордість! Вінниччина прощається із загиблими на цьому тиждні Героями**». Використання персоніфікації. Такими поетичними словами автор матеріалу намагається говорити про наші спільні страждання через смерть військовослужбовців, адже вони віддають життя за свободу всієї України. Іменник «Вінниччина» підсилює розуміння згуртованості під час війни.

Ст. 5 «**Черепашинці вийшли із Московського патріархату**. Громада проголосувала за перехід під юрисдикцію Православної Церкви України», «Ты русский воин! Твоя задача – стереть украинську націю с лица земли!». Московський патріархат Брянської єпархії. Слово «Черепашинці» використано в переносному значенні. Вийшла громада, а не село, проте такий заголовок додає сприйняттю емоційності.

Спостерігаємо зміну фонем російської мови в текстах. Так звана «русофобія» – страх і висміювання Росії та всього російського і «русофонія» – глобальний простір російської мови та культури.

Ст. 9 «**“Руській мір” у Тульчині не пройде!**».

Ст. 2 «**Превратіть в пепел весь мир – это хорошо!**», «Нижче фото пам’ятки, яку отримують **«веруючіє» російські солдати, що йдуть воювати в Україну!**» [1]. Таким чином виявляється дискурс іронії в тому, що саме стратегії російської державної організації «Русский мир» в Україні посилюють антиросійські настрої.

Використання усталених фразеологізмів:

Ст. 10 «**Незаконні рішення виконкому кидають тінь на роботу Вінницької міськради**». Кидати тінь – усталений фразеологізм, який медіа використовує для швидшого сприйняття інформації читачами. «**З липовою інвалідністю дитини тікав за кордон**», «**Народний фронт: як жителі Якимівського старостату допомагають захисникам України?**». Народний фронт – загальна назва політичних союзів, що об’єднували ліві та лівоцентристські сили.

Ст. 11 «**Вінниччина – у вогні**». Поки у «**гарячих точках**» України ведуться пекельні бої, Вінниччина продовжує потерпати від пожеж.

Ст. 1 «**Хто не хоче пройтись зайвий кілометр без машини, заправленої такою ж кривавою нафтою, і досі спонсорує війну**».

Ст. 10 «**Букву Z тестю намалював на будинку колишній зять**» [1]. Використання асоціативного експерименту. У заголовку автор пов’язує поняття «колишній зять» і російську символіку «Z», щоб читач одразу зрозумів, що негатив війни виявляється і в сімейній ворожнечі.

Іншим засобом привернення уваги у заголовку є запитання, яке виконує роль мотиву, спонукаючи читача до дії і пропонуючи йому розібратися у проблемі. Це особливо очевидно в альтернативному запитанні, яке передбачає вибір.

Риторичні звертання та запитання:

Ст. 1 «**Подивіться, німці, французи, інші народи, кому дискомфортно на два градуси меншою температурою помити виплекані руки!**»,

«**А ви так зможете? Неестетичні картинки? Зате які прекрасні душі!**».

Ст. 3 «**А як ви вважаєте? Діліться з нами своїми думками і судженнями у коментарях на сайті 33kanal.com.**». Орієнтація запитання на адресата використовується задля його реакції. Часто цей прийом змушує співпереживати героям статті. «**Бо усі розуміють, що Україна – останній бастион, який зупиняє росіян в Європі**» [1]. Бастион – п’ятикутна польова споруда для вогневого захисту. У часи Середньовіччя герої захищали бастион від орди злої королеви. Україна згадується тут у значенні героїчної країни, яка зупиняє Росію від нападу на весь світ.

Термін «**рашизм**» штучно утворений шляхом поєднання англійського слова «Russia» (тобто Росія, вимовляється як «раша») з міжнародним словом «фашизм». При цьому обігрується співзвучність слів «рашизм» і «расизм». 23 квітня 2022 року президент України Володимир Зеленський заявив, що «те, що робить Росія, – це не просто нацизм, а рашизм, це нове поняття буде в підручниках з історії».

Ст. 2 «**Історія ще довго буде вивчати умови зародження і, сподіваюсь, як із «ізбраних переможців», у котрих «дєди ваєвалі», нового фашизму-рашизму», «І тому купуйте рашигиз, омийте кров’ю українських синів і дочок**».

Ст. 4 «**З перших днів рашистського вторгнення...**». Мелітополь – мішень «**рашистів**».

Ст. 10 «**Каже, що робив це без умислу і зовсім не поділяє рашистські погляди**».

Ст. 6 «**Він поселився в душах рашистів!**», «**Всі шукають ось цю «хвойду рашистську»: так нарекли особу із Вінниці Оксану Єременюк**».

Ст. 1 «**Ми ще тому перемагаємо, і розіб’ємо русню вицент**». Звідси і зневажливе походження слова «русня» від «русский» [1].

Неправильне використання лексики створює інший дискурс сприйняття:

Ст. 6 «**Дорогі друзі, зараз багато публікаційних обговорень про те, що біженці поводять себе не завжди шляхетно...**» [1]. Біженці – особи, які перебувають за межами своєї держави внаслідок обґрунтованих побоювань. Доречніше не вживати це слово у значенні «переселенець».

Газета активно використовує настанову-дозвіл доцента Київського університету імені Б. Грінченка, автора шкільних підручників з української мови та літератури, розробника тестів для ЗНО Олександра Авраменка, який дозволив писати назву країни-агресора з маленької літери – росія. Таким чином суттєво змінюється емоційне сприйняття слова читачами газет.

Ст. 11 «*Чи зможуть прилітати на місцевий аеродром військові літаки з Росії – малоімовірно*» [1].

Експресивне синтаксичне створення заголовка також можна вважати засобом прагматичного впливу на аудиторію. Більшість газетних заголовків газети «33-й канал» у концентрованій, стислій формі відображають суть подій, що відбуваються. Основним, глибоким і безцінним джерелом для заголовків слугує саме життя в період війни.

Отже, можна зробити висновок, що до специфіки заголовків газети можна віднести їх лексико-стилістичні особливості, які дуже багатогранні й різноманітні. У них використовуються різні стилістичні прийоми та лексичні засоби, щоб зробити заголовок більш емоційним й експресивним, інтригуючим і цікавим для читача.

Висновки. Газета «33-й канал» має найбільший тираж у Вінницькій області, адже вона конкурентоздатна завдяки формі подачі матеріалу: більшість статей опубліковано в жанрі невеликих заміток. Вони написані простою, зрозумілою мовою, доступною широкій аудиторії. У статтях активно використовуються ілюстративні матеріали (фотографії, малюнки). Більшість матеріалів (75%) висвітлюють події регіону Вінниччини і подаються в інформаційному аспекті, а також мають актуальну тематичну спрямованість. Докладно висвітлюються такі теми, як допомога переселенцям, робота правоохоронних органів, релігійні аспекти. Аналіз даних показав, що у газеті «33-й канал» більшість громадських груп представлено військовослужбовцями, релігійними діячами, депутатами. Деякі верстви представлені недостатньо, майже не зустрічаються такі герої, як школярі, студенти, представники сфери економіки. Практично не представлено теми, фінансів, промисловості. Незважаючи на популярність газети, новини міського життя висвітлюються недостатньо повно. Потрібно подавати більше матеріалів на теми економіки, фінансів, промисловості. Швидше за все, нестача цих матеріалів пов'язана з війною в Україні, адже проблеми ж війни представлено різнобічно, починаючи від військовослужбовців і закінчуючи допомогою переселенцям. Під час воєнного стану слід більше використовувати жанр репортаж.

Більшість публікацій газети мають фактографічну і позитивну спрямованість. З позитивного боку показано діяльність військовослужбовців,

волонтерів, роботу міської та обласної адміністрацій. Більшість негативних матеріалів присвячено зловмисникам через фіксацію їхніх злочинів правоохоронними органами. При цьому частка проблемних матеріалів у газеті велика, що свідчить про деяку конструктивність критики з боку редакції під час військової агресії Росії.

Заголовки відіграють надзвичайно важливу роль у газетних періодичних виданнях: стисло інформують читача про зміст матеріалів, що публікуються, повідомляють про значення, характер та ступінь важливості подій, відображених на їх сторінках, виражають основну думку твору автора і його позицію щодо тієї чи іншої проблеми.

У статті розглянуто заголовки газети «33-й канал», щоб охарактеризувати їх лексико-стилістичні особливості. Стилійні засоби допомагають зробити заголовок більш виразним і привабливим для читача. Багато заголовків містять запитальні речення, які спонукають читача до дії, роздумів і аналізу прочитаного.

У результаті аналізу заголовків було виявлено різні мовні засоби, які служать для підсилення виразності. У дослідженні встановлено, що до специфіки заголовків газети «33-й канал» належить своєрідність у використанні великої кількості особливих форм введення прямої мови.

На підставі опрацювання різних підходів до класифікації заголовків вважаємо, що газетний заголовок є поліфункціональним, насиченим змістовною інформацією та виконує важливу комунікативно-прагматичну роль у періодичних виданнях.

Емоційний вплив тексту залежить від тематики й інформаційного приводу, що актуалізує категорію емоційності; у випадку сьогодення цим приводом є війна Росії проти України. Експресивні конструкції вживають навмисно, вони стилістично марковані через зрозумілий підтекст. Вибір синтаксичних засобів потрібен для маніпуляції суспільною свідомістю. Автори статей таким чином висувують на перший план спробу вплинути на реципієнта. Тому широкий різновид експресивних синтаксичних засобів у газеті сприяє актуалізації в текстах функції впливу, яка стає домінантною.

Результати, отримані під час проведення аналізу матеріалів, не є остаточними щодо ролі та специфіки функціонування усіх експресивних синтаксичних засобів у газеті «33-й канал».

Список літератури:

1. Газета «33-й канал». 2022. 20 квіт.
2. Галлін Д., Манчіні П. Сучасні медіасистеми три моделі відносин ЗМІ та політики/переклад з англ. О. Насика. Київ : Наука, 2008. 320 с.

3. Зайцева В. В. Квантитативна метонімія в інформаційному газетному тексті. Український смисл. 2019. № 2019. С. 12–20.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості. 2-ге вид. Львів : ПАІС, 2004. 268 с.
5. Іванов В. Ф. Проблема виділення одиниць дослідження при контент-аналізі. Наукові записки Інституту журналістики. 2003. Т. 13. С. 130–134.
6. Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій : навч. посібник для студ. фак. журналістики. Київ : Знання, 2000. 222 с.
7. Кійко Ю. Є. Німецькі й українські інформаційні статті у зіставленні. Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. Германська філологія. 2009. Вип. 431. С. 47–60.
8. Коваленко А. М. Особливості функціонування іронічних констативів у заголовках сучасної англійської преси : thesis. 2009. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/17353>
9. Коваленко Б. О. Стилійстично знижена лексика в мові сучасної української публіцистики : дис. ... канд. Київ, 2003.
10. Майборода Л. І. До проблеми способів та засобів увиразнення газетного заголовка. Наукові записки Інституту журналістики. 2005. Т. 20. С. 81–84.
11. Михайлин І. Л. Основи журналістики. 3-тє вид. Київ : ЦУЛ, 2002. 284 с.
12. Різун В. В., Непийвода Н., Корнєєв В. Лінгвістика впливу. «Київ. Ун-т», 2005. 148 с.
13. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник для студ.галузі 0303 «журналістика та інформація». Київ : Вид. центр «Просвіта», 2008. 260 с.
14. Тимошик М. С. Особливості редакторської підготовки окремих складових тексту: заголовки, цитати. Київ : Друкарство, 2005. 48 с.
15. Шаповалова Г. Особливості використання перифраз у сучасних закарпатських друкованих ЗМІ. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Філологія. Соціальні комунікації. 2010. Вип. 23. С. 127–129.
16. Шевченко В. Е. Архітектоніка сучасного українського газетного видання (системна організація та закономірності розподілу елементів) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2002. 19 с.
17. Bandura A. Influence of models' reinforcement contingencies on the acquisition of imitative responses. Journal of personality and social psychology. 1965. Vol. 1, no. 6. P. 589–595. URL: <https://doi.org/10.1037/h0022070>
18. Bandura A. Social learning theory. Englewood Cliffs, N.J : Prentice Hall, 1977. 247 p.
19. Gibbs G. R. Different approaches to coding. Sociological methodology. 2012. Vol. 42, no. 1. P. 82–84. URL: <https://doi.org/10.1177/0081175012460853>
20. Krippendorff K. Content analysis: an introduction to its methodology.sage.part II. components of content analysis (розділ 4. the logic of content analysis designs). 2004.
21. Schramm W., Lerner D. Communication and change: the last ten years - and the next. University of Hawaii Press, 2021.
22. Schramm W. The soviet communist theory of the press. Four theories of the press. P. 105–146. URL: <https://doi.org/10.5406/j.ctv1nhr0v.7>
23. Semetko H. A., Valkenburg P. M. V. Framing european politics: a content analysis of press and television news. Journal of communication. 2000. Vol. 50, no. 2. P. 93–109. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x>
24. Thematic coding and categorizing. Analyzing qualitative data. 1 Oliver's Yard, 55 City Road, London England EC1Y 1SP United Kingdom. P. 38–55. URL: <https://doi.org/10.4135/9781849208574.n4>
25. The Ukraine conflict and the European media: A comparative study of newspapers in 13 European countries / S. Fengler et al. Journalism. 2018. Vol. 21, no. 3. P. 399–422. URL: <https://doi.org/10.1177/1464884918774311>
26. Wimmer R. D., Dominick J. R. Mass media research: an introduction. Cengage Learning, 2013. 496 p.

Chaikun E. S. ANALYSIS (SPECIFICS) OF INFORMATION CONTENT OF THE NEWSPAPER “33RD CHANNEL” DURING THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

Modern Ukrainian newspapers acquire a special significance in terms of revealing the linguistic mechanisms of shaping the image of Ukrainian society in the international information space. The newspaper «33rd Channel» became the object of study due to its popularity and increased interest in it.

The scientific novelty of the work lies in the study of the specificity of the content of the newspaper «33rd Channel,» which covered various events of the war; and the application of thematic classification during the analysis of materials through their quantitative analysis.

The article analyzes and examines the thematic structure of articles in eight weekly issues of the periodical publication «33rd Channel» (from February 24th 2022 to May 24th 2022). Thematic classification of articles

was carried out using quantitative analysis. The essence of the concept of a «newspaper headline» was also clarified. The use of lexical and stylistic means in the headlines of the newspaper «33rd Channel» was considered, which can serve as a reflection of the social reality of the published material and establish the regularity of reality reproduction during the war in the regional press based on this newspaper.

The study used the content analysis method as well as analysis of stylistic features of headlines, which is necessary for describing the headlines. The research was conducted with the printed version of the newspaper.

The results of the study showed that journalistic publications reflect the objective reality of the Vinnytsia region. The presence of emotionally coloured vocabulary and the use of historicisms was identified in the newspaper headlines. It was found that the specificity of the newspaper-publicistic style of the newspaper lies in its particular expressiveness.

The monitoring of newspaper publications was carried out to analyze the information provided for the residents of the region. Based on the obtained results, the data on the percentage of publications on various topics in the regional press during the war were reflected.

Key words: *newspaper «33rd Channel» headline, lexical-stylistic features, content analysis, expressiveness.*